

Brüssel, 25. november 2025
(OR. en)

15505/25

SOC 780
EMPL 517
ECOFIN 1527
COMPET 1171
FIN 1362
CADREFIN 324

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	14. november 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 683 final
Teema:	KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF) tegevuse kohta 2023. ja 2024. aastal

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 683 final.

Lisatud: COM(2025) 683 final

Brüssel, 14.11.2025
COM(2025) 683 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

**Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF) tegevuse kohta 2023. ja
2024. aastal**

KOKKUVÕTE

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (edaspidi „EGF“) loodi 2007. aastal selleks, et toetada töötajaid, kes kaotavad oma töö üleilmastumise või maailma kaubanduses toimuvate muutuste tõttu. See pakub abi suurte restruktureerimiste puhul ning soodustab inimväärset ja kestlikku tööhõivet. Koondatud töötajad ja tegevuse lõpetanud füüsilisest isikust ettevõtjad võivad saada EGFist abi oma oskuste kohandamiseks ja uue töökoha leidmiseks, mis võimaldab neil asuda sujuvalt tööle uuel töökohal.

Hiljem on fondi kohaldamisala laiendatud, et sellest oleks võimalik toetada inimesi, kes on kaotanud oma töökoha üleilmse finants- ja majanduskriisi tõttu.

Ajavahemikul 2021–2027 laiendati EGF-i määruse kohaldamisala¹ veelgi, et fondist saaks toetada töö kaotanud töötajaid, olenemata restruktureerimise põhjusest. Siia alla kuuluvad näiteks globaliseerumisest, finants- või majanduskriisist, digiteerimisest või automatiseerimisest või vähese CO₂ heitega majandusele üleminekust tingitud struktuurimuutused.

EGF kui hädaabifondi kasutatakse kriisiolukordadele reageerimiseks. Fondi toimimist juhtivad põhimõtted on võrdsed võimalused ja juurdepääs tööturule, õiglased töötingimused ning sotsiaalkaitse ja kaasamine, mis on sätestatud Euroopa sotsiaalõiguste sambas². Neid põhimõtteid rakendades aitab fond tugevdada sotsiaalset ja majanduslikku sidusust Euroopa Liidu piirkondade ja liikmesriikide vahel, täiendades muid restruktureerimist toetavaid programme ja töötajatele pakutavaid teenuseid.

Selles aruandes antakse ülevaade EGF-i tegevusest ja tulemustest 2023. ja 2024. aastal. Peamised järeldused:

- aruandeperioodil esitas kolm liikmesriiki seitse taotlust kogusummas 27,7 miljonit eurot (EGF-i toetus 21,2 miljonit eurot ja riiklik toetus 6,5 miljonit eurot), millega sooviti toetada 5 643 töötajat, kellest enamik oli töötanud autotööstuses ja metallitootmises, millele järgneb jaemüügisektor;
- Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid EGF-i vahendite kasutamise kohta vastu kaheksa otsust 4 108 töötaja toetamiseks kogusummas 16,4 miljonit eurot³;
- Komisjonile laekus 11 lõpparuannet, millest nähtub, et 64 % meetmetest kasu saanud töötajatest asusid uuesti tööle pärast rakendusperioodi lõppu.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta [määrus \(EL\) 2021/691](#), millega luuakse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF) koondatud töötajate toetuseks ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1309/2013.

² [Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava](#)

³ Kaheksast otsusest kaks puudutasid 2022. aasta lõpus EGFi laekunud taotlusi (EGF/2022/002, BE/TNT Express Worldwide; EGF/2022/003 ES/Alu Ibérica). Üks taotlus (EGF/2024/003/BE Van Hool) laekus 2024. aasta viimases kvartalis ja võeti vastu 2025. aastal.

SISUKORD

1. Sissejuhatus	3
2. EGF-i 2023. ja 2024. aasta tegevuse analüüs	4
2.1. Esitatud taotlused.....	4
2.1.1. Taotlused sekkumiskriteeriumide ja koondamise põhjuste kaupa	5
2.1.2. Taotlused sektorite kaupa	5
2.1.3. Esitatud taotlused sihtrühma kuuluvate toetusesaajate arvu kaupa.....	6
2.1.4. Esitatud taotlused taotletud summade kaupa	7
2.1.5. Taotlused ühe toetusesaaja kohta taotletud summa kaupa	8
2.1.6. Menetlusaeg	9
2.2. Vastu võetud otsused ja määratud toetused	10
2.2.1. EGF-i kaasrahastatud meetmed	12
2.2.2. Vastastikune täiendavus liikmesriikide või muudest EL-i vahenditest rahastatavate meetmetega.....	12
2.3. Tagasi lükatud taotlused	13
2.4. Saavutatud tulemused	13
2.4.1. 2023. ja 2024. aastal esitatud tulemuste kokkuvõte	16
2.4.2. Toetusesaajate tööturule naasmise määr	16
2.4.3. Toetusesaajate küsitlus	18
2.5. Rahaliste vahendite kasutamine.....	19
2.5.1. EGF-i toetused	19
2.5.2. Tehniline abi.....	20
2.5.3. Teatatud rikkumised	21
2.5.4. EGF-i rahaliste toetuste väljamaksmise lõpetamine.....	21
2.6. Komisjoni võetud tehnilise abi meetmed	23
2.6.1. Teavitamine ja avalikustamine – veebisait.....	23
2.6.2. Kohtumised riigi ametiasutuste ja EGF-i sidusrühmadega	23
2.6.3. Elektrooniline andmevahetussüsteem (SFC2021)	24
2.6.4. EGF-i 2021.–2027. aasta tegevuse komisjonipoolne vahehindamine	24

1. Sissejuhatus

2021.–2027. aasta EGF-i määruse⁴ kaudu näitab EL üles solidaarsust koondatud töötajatega ja füüsilisest isikust ettevõtjatega, kes on kaotanud töö või lõpetanud tegevuse suurte restruktureerimiste, näiteks globaliseerumise, finants- või majanduskriisi, digiteerimise või automatiseerimise või vähese CO₂ heitega majandusele üleminekuga seotud struktuurimuutuste tõttu, ning toetab neid. Ajavahemikuks 2021–2027 nähti ette suured muudatused,⁵ et muuta eeskirjad kaasavamaks ja paindlikumaks, mis võimaldaks paremini reageerida praegustele ja tulevastele väljakutsetele.

Selleks et aidata koondatud töötajatel leida uusi töökohti, kaasrahastatakse EGF-i liikmesriikide rakendatavaid aktiivseid tööturumeetmeid. Fond täiendab ulatusliku restruktureerimise järel toimunud ootamatu kollektiivse koondamise korral võetavaid riiklikke meetmeid ning pakub kõige haavatavamatele koondatud töötajatele nende vajadustele kohandatud individuaalsemat abi.

Käesolevas aruandes Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatakse hinnang EGF-i viimase kahe aasta tegevuse kohta kooskõlas määruse (EL) 2021/691 artikliga 21.

Aruandes keskendutakse saavutatud tulemustele ja esitatakse eelkõige teave järgmise kohta:

- esitatud taotlused;
- menetlusaeg;
- vastuvõetud otsused;
- rahastatud meetmed, sealhulgas nende meetmete vastastikune täiendavus teistest EL-i rahastamisvahenditest, eelkõige Euroopa Sotsiaalfondist+ (edaspidi „ESF+“) rahastatud meetmetega;
- statistika EGF-i määruse II lisas sätestatud näitajate kohta;
- toetusesaajate küsitlused;
- rahalise toetuse andmise lõpetamine ning tagasilükatud taotlused.

Aruande lõpus võetakse lühidalt kokku komisjoni poolt EGF-i (2021-2027) kohta tehtud vahehindamise tulemused, mis avaldati 8. juulil 2025⁶.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/691, millega luuakse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF) koondatud töötajate toetuseks.

⁵ Eelkõige a) alandati abikõlblikkuse künnis 500-lt koondatud töötajalt 200-ni; b) lühendati komisjoni ja liikmesriikide tähtaegu; c) lihtsustati taotluse esitamise nõudeid ja menetlusi; d) viidi EGF-i kaasrahastamise määr kooskõlla ESF+ kõrgeima kaasrahastamise määraga asjaomases liikmesriigis või 60 %ga, olenevalt sellest, kumb neist on kõrgem.

⁶ COM(2025) 382 final ja SWD(2025) 180.

2. EGFi 2023. ja 2024. aasta tegevuse analüüs

2.1. Esitatud taotlused

2023. ja 2024. aastal sai komisjon Belgialt, Saksamaalt ja Taanilt seitse taotlust kogusummas 27,7 miljonit eurot (liikmesriikide ja EGFi toetus kokku). Taotluste eesmärk oli pakkuda toetust 5 643 töötajale.

Tabel 1. 2023. ja 2024. aastal esitatud taotlused

EGFi viide	Liikmesriik	Juhtumite nimetus	Sektori lühinimetus	NACE Rev. 2 osa	Taotluse kuupäev	Määruse (EL) 2021/691 artikli 4 kohased sekkumiskriteeriumid	Koondamise põhjus	Riiklik toetus (eurodes) (40 % või vähem juhtumite kogusummas)	EGFi toetus (eurodes) (60 % või rohkem juhtumite kogusummas)	EGFi kaasrahastamise määr (%)	Koondatud töötajate arv	Sihtrühma kuuluvate toetusajaajate arv	Sihtrühma kuuluvate toetusajaajate osakaal koondatud töötajate koguarvus	Keskmine EGFi taotletud summa sihtrühma kuuluva toetusajaaja kohta
								A	B	C	D	E	E/D	B/E
EGF/2023/001	BE	Logistics Nivelles	Laendus ja veondust abistavad tegevusalad	52, 49	17.02.2023	4(2)a	Majandusraskused	380 004	2 153 358	85%	603	603	100%	3 571
EGF/2023/002	BE	Makro	Jaemüük	47	03.07.2023	4(2)a	Majandusraskused	499 098	2 828 223	85%	1 431	421	29%	6 718
EGF/2023/003	DE	Vallourec	Metallitootmine	24	15.11.2023	4(2)a	Kaubandus	1 989 752	2 984 627	60%	1 518	835	55%	3 574
EGF/2023/004	DK	Danish Crown	Toiduained	10	06.12.2023	4(2)a	Majandusraskustesse	1 254 808	1 882 212	60%	751	390	52%	4 826
EGF/2024/001	BE	Match	Jaemüük	47	03.06.2024	4(2)a	Majandusraskused	469 688	2 661 564	85%	513	365	71%	7 292
EGF/2024/002	BE	Limbourg machinery	Masinaid ja seadmeid ning paber	17, 28	19.07.2024	4(2)c	Sektori ülevõimsus (paber) ja tarbija eelistus kasutada paneelradiaatorite asemel muid küttesüsteeme	469 424	704 135	60%	681	632	93%	1 114
EGF/2024/003	BE	Van Hool	Autotööstus	29	28.10.2024	4(2)a	Majandusraskustesse	1 411 591	7 999 015	85%	2 411	2 397	99%	3 337
2023. ja 2024. aastal laekunud taotluste koguarv: 7						4(2)a=6 4(2)c=1	Kokku	6 474 365	21 213 134		7 908	5 643	71%	3 759
							Seitsme taotluse keskmine	924 909	3 030 448		1 130	806		

* Belgia valis taotluses „Limburg machinery and paper“ kaasrahastamise määraks 60 %, kuigi ta oleks võinud taotleda kuni 85 %.

2.1.1. Taotlused sekkumiskriteeriumide ja koondamise põhjuste kaupa

Kuus taotlust olid seotud ühe ettevõtte, selle tarnijate ja tootmisahela järgmise etapi tootmisettevõtte töötajate koondamisega⁷ ning üks taotlus puudutas koondamisi samas Belgia piirkonnas⁸. Kehtivasse määrusesse lisati võimalus esitada sama piirkonna koondamiste kohta üks taotlus, isegi kui need koondamised mõjutavad eri sektoreid⁹. Taotlus „Limburg machinery and paper“ (EGF/2024/002 BE) oli esimene taotlus, milles seda võimalust kasutati.

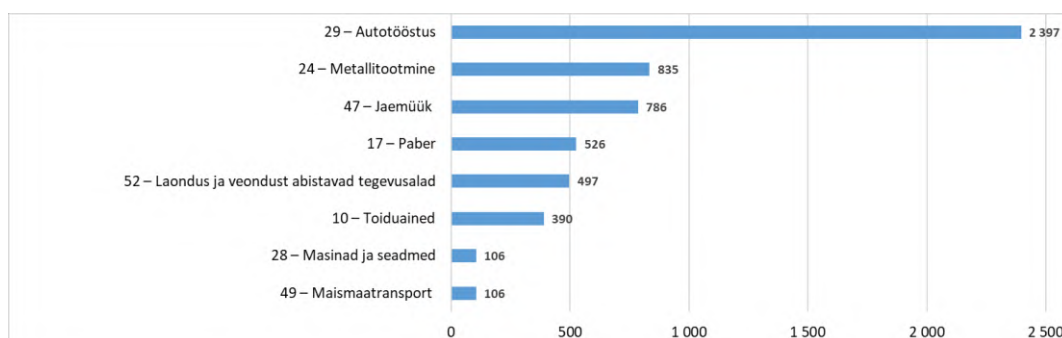
Taotluse esitanud liikmesriikide sõnul oli viis taotlust seotud ettevõtja majandusraskustesse sattumisega (BE ja DK) ning kaks taotlust olid seotud kaubanduse (DE) ja muude restruktureerimise põhjustega¹⁰ (BE).

2.1.2. Taotlused sektorite kaupa¹¹

Taotlused olid seotud koondamisega kaheksas sektoris: autotööstus, metallitootmine, toiduained, maismaatransport, masinad ja seadmed, paber, jaemüük ning laondus ja veondust abistavad tegevusalad. Jaemüügisektori kohta esitati kaks taotlust ja Belgiast esitati kaks taotlust,¹² mis puudutasid rohkem kui üht sektorit.

Kõige rohkem sihtrühma kuuluvaid toetusesaajaid oli autotööstuses (2 397), millele järgnesid metallitootmine (835) ja jaemüügisektor (786). Esimest korda esitati taotlus paberisektoris koondatud töötajate toetamiseks.

Joonis 1. Sihtrühma kuuluvate toetusesaajate arv sektori kaupa aastatel 2023–2024

Sihtrühma kuuluvate toetusesaajate koguarv: 5 643

⁷ Määruse artikli 4 lõike 2 punkt a.

⁸ Määruse artikli 4 lõike 2 punkt c.

⁹ Võimalus esitada sama piirkonna koondamiste kohta üks taotlus oli juba varem olemas, kuid seda sai kasutada üksnes tingimusel, et kõik koondamised kuuluvad samasse sektorisse (määruse artikli 4 lõike 2 punkt b).

¹⁰ Sektori ülevõimsus (paber) ja tarbija eelistus kasutada paneelradiaatorite asemel muid küttesüsteeme (masinad).

¹¹ [NACE Rev. 2 osa sektorid](#).

¹² EGF/2023/001 BE Logistics Nivelles (laondus ja maismaatransport) ning EGF/2024/002 BE „Limburg machinery and paper“.

2.1.3. Esitatud taotlused sihtrühma kuuluvate toetusesaajate arvu kaupa

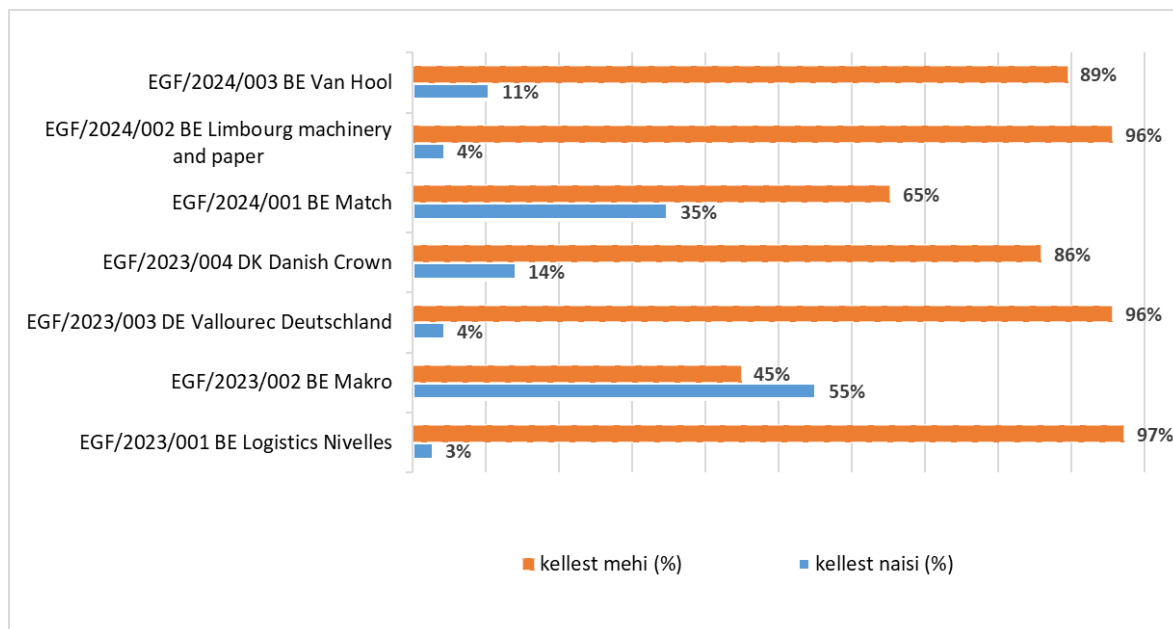
Sihtrühma kuuluvaid toetusesaajaid oli kokku 5 643 (71 % 7 908st koondatud töötajast; vt tabel 1). Belgia oma viie taotlusega taotles EGFilt toetust kõige suurema arvu toetusesaajate jaoks (4 418), järgnesid Saksamaa (835) ja Taani (390). Sihtrühma kuuluvate toetusesaajate keskmine arv taotluse kohta oli 806.

Sihtrühma kuuluvate toetusesaajate ja koondatud töötajate suhtarv võib varieeruda, sest liikmesriigid võivad otsustada keskenduda konkreetsetele rühmadele. Näiteks kasutas Belgia kahes oma taotluses piirkondlikku lähenemisviisi: arvestades Flandria tugevat tööturgu, eeldati, et Flandria töötajad suudavad leida uue töökoha olemasoleva riikliku toetuse abil. Seetõttu taotleti EGF-i kaasrahastamist ainult Valloonia töötajatele.

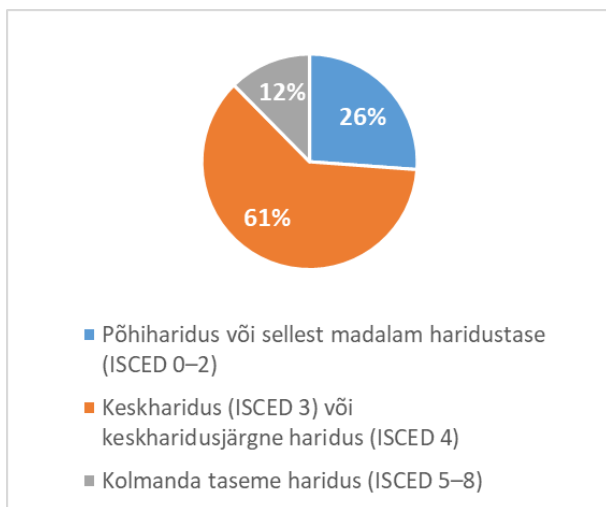
Sihtrühma kuuluvate toetusesaajate profiil soo, vanuse ja haridustaseme järgi

Sihtrühma kuuluvatest toetusesaajatest 87 % olid mehed, 62 % olid vanuses 30–54 aastat ja 61 % omandanud kas keskkariduse või keskkaridusjärgse hariduse. Toetusesaajate valimisel ei esinenud soolist kallutatust; nende profiil kajastab pigem asjaolu, et enamik koondamisi toimus peamiselt meestööjõuga sektorites (90 % või rohkem).

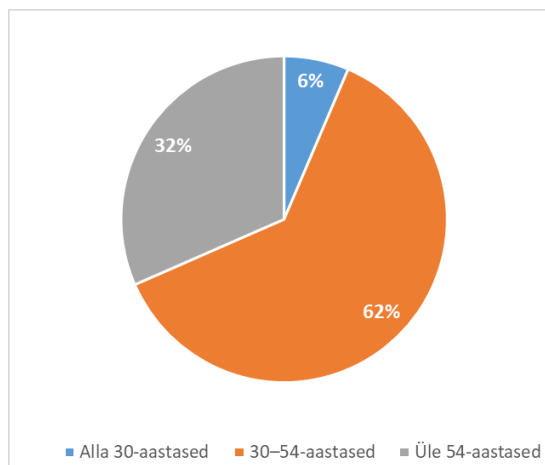
Joonis 2. Sihtrühma kuuluvate toetusesaajate profiil soo ja taotluste kaupa

Joonis 3. Sihtrühma kuuluvate toetusesaajate haridustase

Joonis 4. Sihtrühma kuuluvate toetusesaajate vanuseline profiil

2.1.4. Esitatud taotlused taotletud summade kaupa

EGFi rahaline toetus täiendab liikmesriikide meetmeid liikmesriigi, piirkondlikul või kohalikul tasandil. Taotluse esitanud liikmesriigi ülesanne on tagada, et EGFist rahastatavad meetmed oleksid kooskõlas riigiabi eeskirjadega ja et ei toimuks topeltrahastamist ELi eelarvest. Lisaks ei tohi EGFist rahastatavad meetmed asendada neid meetmeid, mida ettevõtjad peavad võtma liikmesriigi õiguse või kollektiivlepingute alusel.

Iga EGF-i toetust taotlev liikmesriik peab koostama kooskõlastatud meetmete paketi, mis sobib kõige paremini kokku sihtrühma kuuluvate toetusesaajate profiiliga. Määruse (EL) 2021/691 alusel on EGF-i kaasrahastamise määr 60 % või võrdne ESF+ kõrgeima kaasrahastamise määraga asjaomases liikmesriigis,¹³ olenevalt sellest, kumb neist on kõrgem.

Seitsmes taotluses taotletud EGF-i toetuse kogusumma oli 21 213 134 eurot. Belgia, kes esitas viis taotlust ja kasutas kaasrahastamise määrana 85 %, ¹⁴ taotles suurimat summat (16 346 295 eurot), järgnesid Saksamaa (2 984 627 eurot) ja Taani (1 882 212 eurot) ühe taotluse ja kaasrahastamise määraga 60 %.

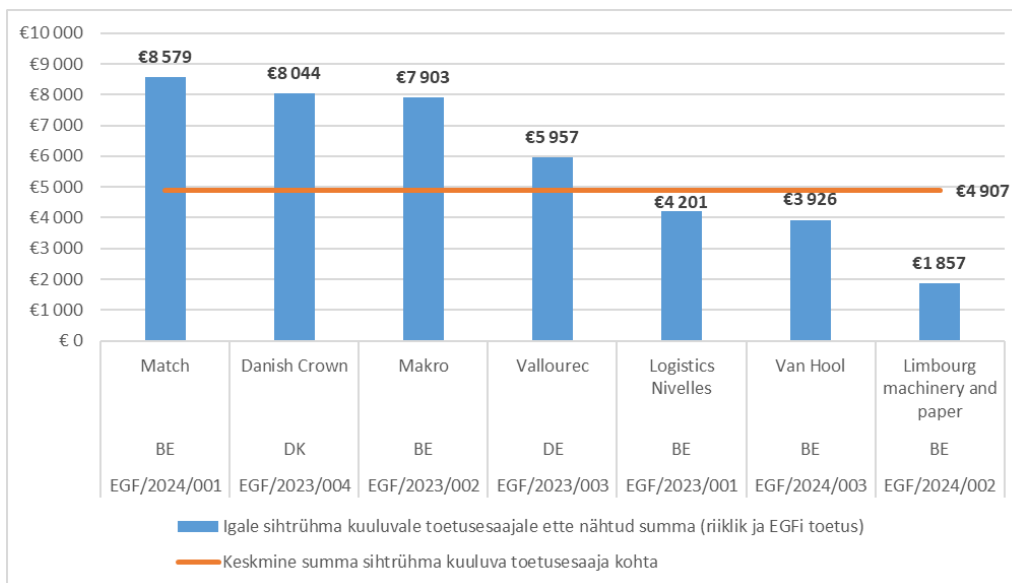
¹³ ESF+ kaasrahastamise määrad jäävad vahemikku 40–85 %.

¹⁴ Taotluses EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper taotles Belgia kaasrahastamist määraga 60 %.

2.1.5. Taotlused ihe toetusesaaja kohta taotletud summa kaupa

Määrusega (EL) 2021/691 ei ole sihtrühma kuuluva toetusesaaja kohta eelarves ette nähtava või taotletava summa suurust piiratud. See summa võib erineda olenevalt asjaomase tööturu olukorrast, toetusesaajate konkreetsest olukorrast ning asjaomasel liikmesriigis saadaolevast toetusest ja asjakohaste teenuste osutamise kuludest.

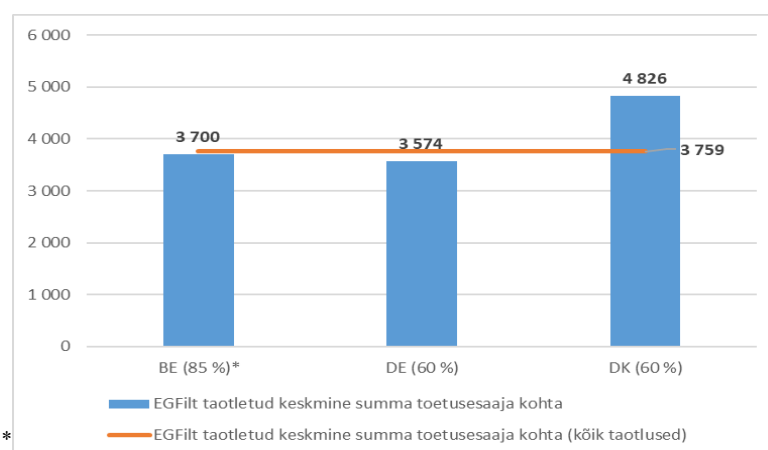
Joonis 5. Aastatel 2023–2024 igale toetusesaajale eelarves ette nähtud summa (riiklik ja EGFi kaasrahastamine)

Eelarves ette nähtud keskmine summa toetusesaaja kohta:

4 907 eurot

Joonis 6. Aastatel 2023–2024 EGFilt taotletud summa toetusesaaja kohta liikmesriikide kaupa

Sulgudes on iga liikmesriigi kohta esitatud EGFi kaasrahastamise määr.

* Taotluses EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper taotles Belgia kaasrahastamist määraga 60 %.

EGFi taotletud keskmine summa toetusesaaja kohta:

3 759 eurot

2.1.6. Menetlusaeg

EGFi määruse artikli 8 lõike 1 kohaselt peab komisjonile taotlust esitada sooviv liikmesriik tegema seda 12 nädala jooksul alates artikli 4 lõikes 2, 3 või 4 sätestatud tingimuste täitmise kuupäevast. Seejärel on komisjonil taotluse hindamiseks vajaliku lisateabe küsimiseks aega kümme tööpäeva alates taotluse (või vajaduse korral tõlke) kättesaamise kuupäevast. Liikmesriik peab vastama 15 tööpäeva jooksul teabenõude saamisest, kuid võib taotleda kümnepäevast pikendust, kui pikendamistaotlus on nõuetekohaselt põhjendatud. Pärast selle teabe saamist on komisjonil aega 50 tööpäeva, et hinnata, kas taotlus vastab rahalise toetuse andmise tingimustele, ja teha ettepanek fondi vahendite kasutamiseks. Kui komisjonil ei ole võimalik sellest tähtajast kinni pidada, peab ta hindamise lõpuleviimisega viivitamist selgitama.

Komisjon võttis kõigi 2023.–2024. aastal laekunud taotluste kohta vastu otsused 49–75 päeva jooksul alates taotluse või tõlke saamise kuupäevast, järgides seega EGFi määruse artikli 8 lõiget 4, 5 ja 6 sätestatud 75 tööpäeva pikkust tähtaega.

EGFi määruse artikli 15 lõike 1 kohaselt peavad eelarvepädevad institutsioonid tegema otsuse kuue nädala jooksul¹⁵ alates komisjoni ettepanekust. Enamikul juhtudel tehti vahendite kasutamise otsus tähtajaks ja eriti kiiresti (30 kalendripäeva) tehti see juhtumi EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper puhul.

Tabel 2. Menetlusaeg komisjonis ja eelarvepädevates institutsioonides

EGFi viide	Juhtum	Taotluse või tõlke kuupäev	Komisjoni otsuse kuupäev	Tööpäevade arv	Eelarvapädevate institutsioonide poolt allkirjastamise kuupäev	Kalendripäevade arv
EGF/2023/001	Logistics Nivelles	17.2.2023	6.6.2023	71	12.7.2023	36
EGF/2023/002	Makro	3.7.2023	13.10.2023	74	22.11.2023	40
EGF/2023/003	Vallourec*	15.11.2023	29.2.2024	71	24.4.2024	55
EGF/2023/004	Danish Crown	6.12.2023	29.2.2024	56	24.4.2024	55
EGF/2024/001	Match	3.6.2024	16.9.2024	75	23.10.2024	37
EGF/2024/002	Limbourg machinery and paper*	28.8.2024	5.11.2024	49	5.12.2024	30
EGF/2024/003	Van Hool*	3.12.2024	26.3.2025	73	7.5.2025	42

¹⁵ Ligikaudu 42 kalendripäeva.

2.2. Vastu võetud otsused ja määratud toetused

EGF on mitmeaastase finantsraamistiku kulude ülemmääradest välja jääv temaatiline erivahend. Fondi kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse alusel.

Aastatel 2023–2024 võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu kaheksa otsust, mille alusel võeti kasutusele 16 445 516 eurot EGF-i vahendeid, millega toetati 4 108 töötajat neljas liikmesriigis¹⁶. Otsused puudutasid 2022. aasta viimases kvartalis laekunud kahte taotlust, 2023. aastal laekunud nelja taotlust ja 2024. aastal laekunud kahte taotlust. Seepärast on tabeli 1 (2023. ja 2024. aastal esitatud taotlused) ja tabeli 3 juhtumite koosseisus erinevusi.

* Tõlge oli vajalik.

¹⁶ Belgia (viis juhtumit), Hispaania, Saksamaa ja Taani.

**Tabel 3. Andmed 2023. ja 2024. aastal määratud rahaliste toetuste kohta
(eelarvapädevate institutsioonide poolt allkirjastamise kuupäev 2023. ja 2024. aastal)**

EGFi viide	Likmesriik	Juhtum	Taotluse kuupäev	Määruse (EL) 2021/691 artikli 4 kohased sekumiskriteeriumid	Koondamise põhjus	Riiklik toetus (eurodes)	EGFi toetus (eurodes)	Sihtrühma kuuluvad toetusajaajad	Keskmine EGFi toetus toetusesaaja kohta (eurodes)	Meeste arv sihtrühmas	Naiste arv sihtrühmas	Alla 30-aastaste arv	Sihtrühma kuuluvad toetusajaajad vanuses 30–54 aastat	Sihtrühma kuuluvad üle 50-aastased toetusajaajad	Eelarvapädevate institutsioonide poolt allkirjastamise kuupäev	Makse kuupäev (pangatähtsuse)
EGF/2022/002	BE	TNT	18/10/2022	4(2)a	Ülevõtmine	345,247	1,956,397	559	3,500	487	72	13	368	178	15/03/2023	03/04/2023
EGF/2022/003	ES	Alu Ibérica	30/11/2022	4(2)a	Kaubandus	225,000	1,275,000	303	4,208	293	10	0	294	9	10/05/2023	31/05/2023
EGF/2023/001	BE	Logistics Nivelles	17/02/2023	4(2)a	Majandusraskused	380,004	2,153,358	603	3,571	586	17	27	450	126	12/07/2023	19/07/2023
EGF/2023/002	BE	Makro	03/07/2023	4(2)a	Majandusraskused	499,098	2,828,223	421	6,718	189	232	2	229	190	22/11/2023	05/12/2023
EGF/2023/003	DE	Vallourec	15/11/2023	4(2)a	Kaubandus	1,989,752	2,984,627	835	3,574	798	37	53	614	168	24/04/2024	17/06/2021
EGF/2023/004	DK	Danish Crown	06/12/2023	4(2)a	Majandusraskused	1,254,808	1,882,212	390	4,826	335	55	39	275	76	24/04/2024	15/05/2024
EGF/2024/001	BE	Match	03/06/2024	4(2)a	Majandusraskused	469,688	2,661,564	365	7,292	238	127	28	222	115	23/10/2024	06/11/2024
EGF/2024/002	BE	Limbourg machinery and paper	19/07/2024	4(2)c	Sektori ülevõimsus (paber). Tarbimissuundumuste muutused (radiaatorid).	469,424	704,135	632	1,114	604	28	55	355	222	05/12/2024	24/12/2024
Koondandmed						5,633,021	16,445,516	4,108	4,003	3,530	578	217	2,807	1,084		
Otsuste ja maksete koguarv 2023. ja 2024. aastal: 8				4(2)a=7 4(2)c=1	Ettevõtja majandusraskused = 4 Kaubandus = 2 Muu = 2	704,128	2,055,690	514		86%	14%	5%	69%	26%	Kaheksa juhtumi keskmised näitajad	

2.2.1. EGFi kaasrahastatud meetmed

Määruse (EL) 2021/691 artikli 7 alusel võib EGFist anda rahalist toetust selliste aktiivsete tööturumeetmete jaoks, mis kuuluvad individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi hulka ja on ette nähtud selleks, et hõlbustada sihtrühma kuuluvate toetusesaajate, eelkõige nende hulgas kõige ebasoodsamas olukorras olevate töötute tööturule naasmist või füüsilisest isikust ettevõtjaks saamist.

2023. ja 2024. aastal anti EGFist rahalist toetust järgmist liiki meetmetele:

- kutse- ja karjäärinõustamine;
- toetusesaajate vajadustele kohandatud abi intensiivsel töö otsimisel; üldiste oskuste täiendamine; abi töötajate võimaluste suurendamiseks, täiendõppe kursustel osalemiseks või tööalastele nõudmistele vastamiseks;
- ümber-, täiend- ja kutseõpe, sealhulgas horisontaalsete ja pehmete oskuste koolitus, ettevõtluskoolitus ja kõrgharidusprogrammid;
- nõustamine ja mentorlus uue töökoha leidmiseks ning mentorlus uue töö alustamisel;
- ettevõtluse edendamine ja ettevõtlusega alustamise toetamine;
- ühekordsed töö- ja värbamisstiimulid töötajate kiireks ümberpaigutamiseks ja töölevõtmiseks; mitmesugused hüvitised (nt töö otsimise, koolituse või ettevõtluse eesmärgil või IT- või keelekoolitusel osalema innustamiseks) ja toetused (nt töölesõidu või ülalpeetavate hooldamise kulude katteks).

Toetuspakettide koostamisel võtsid liikmesriigid arvesse konkreetsete toetusesaajate tausta, haridustaset, kogemusi ja liikuvust ning praeguseid või eeldatavaid tulevasi töövõimalusi asjaomastel tööturgudel. Nad võtsid arvesse ka muutusteks ja restruktureerimiseks valmisolekut käsitlevas ELi kvaliteediraamistikus esitatud soovitusi ning vajadust levitada digitaalse tööstusajastu ja ressursitõhusa majanduse oskusi kooskõlas EGFi määruse artikli 7 lõikega 2.

2.2.2. Vastastikune täiendavus liikmesriikide või muudest ELi vahenditest rahastatavate meetmetega

EGFi meetmed alati täiendavad tavapäraselt riiklikku toetust, tagades seega vastastikuse täiendavuse. Fond täiendab eelkõige ESF+ kui ELi peamist tööhõive edendamise vahendit. Kahe fondiga tegeletakse tööhõivekõikumustega erinevatest ajalistest vaatenurkadest: ESF+ taotleb mitmeaastase programmi kaudu pikaajalisi strateegilisi eesmärke (nt inimkapitali suurendamine ja muutuste juhtimine), EGFist aga antakse toetust kriisiolukordadele reageerimiseks. Sellest toetatakse koondatud töötajaid või füüsilisest isikust ettevõtjaid, kes on pidanud oma tegevuse lõpetama tulenevalt konkreetsest ulatuslikust restruktureerimisest, mis toob lühikese aja jooksul kaasa massilise koondamise.

EGF võimaldab liikmesriikidel pakkuda toetusesaajatele põhjalikumat ja sihipärasemat toetust, sealhulgas meetmeid, millele neil muidu juurdepääsu ei oleks (nt kesk- või kõrgharidus). Seega võimaldab fond kavandada teenuseid, mis on paremini kohandatud konkreetsete koondatud töötajate vajadustele, ületades märgatavalt tavakursuste ja -meetmetega pakutavat. ESF+ toetus seevastu on suunatud laiemale elanikkonnale (nii tööga hõivatutele kui ka töötutele). Vahel kombineerivad liikmesriigid EGFi ja ESF+ meetmeid, et pakkuda nii lühi- kui ka pikemaajalisi lahendusi.

Juhtumi tasandil tugineb EGF tavaliselt olemasolevatele liikmesriikide või ESF+ meetmetele, täiendades neid uute meetmetega või tõhustades olemasolevaid meetmeid, nt suurendades toetusesaajaid abistavate nõustajate arvu või pikendades toetusperioodi¹⁷. Vahendite valikul on otsustav kriteerium vahendi võime sihtrühma kuuluvaid toetusesaajaid kõige paremal viisil aidata. Liikmesriikidel on õigus valida, milliseid vahendeid ja meetmeid nad soovivad kasutada soovitud eesmärkide saavutamiseks¹⁸.

Samamoodi on subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt liikmesriikidel õigus otsustada, kas kasutada ESF+ või EGFi vahendeid, ning hallata nende kahe fondi vastastikust täiendavust, võttes arvesse praegust tööturu olukorda.

Nagu on nõutud määruse (EL) 2021/691 artikli 9 lõikes 5, peavad liikmesriigid seadma sisse vajaliku korra, et vältida ELi rahastamisvahenditest topeltrahastamise ohtu. Enamikus liikmesriikides vastutab ESF+ korraldusasutus ka EGFi rakendamise eest, mis võimaldab neil tagada, et topeltrahastamist ei esine.

2.3. Tagasi lükatud taotlused

Aastatel 2023 ja 2024 ei lükanud komisjon, Euroopa Parlament ega nõukogu tagasi ühtegi taotlust.

2.4. Saavutatud tulemused

Peamised teabeallikad EGFi toetustega saavutatud tulemuste kohta on liikmesriikide lõpparuanded, mis tuleb esitada hiljemalt seitse kuud pärast toetuste rakendamise lõppu

¹⁷ Valloonia piirkondlike õigusaktide kohaselt on koondatud töötajatel võimalus saada abi ametiühingu taotluse korral tegutsevalt ümberpaigutamistalituselt. Sellised ümberpaigutamistalitused juhtisid EGFi kaasrahastatud meetmete rakendamist (EGF/2022/002 BE/TNT, EGF/2023/001 BE/Logistique Nivelles, EGF/2023/002 BE/Makro ja EGF/2024/001 BE/Match-Smatch). See võimaldas pikendada ümberpaigutamistalituste tavapärasest 12-kuulist tegevust 24 kuuni ja võtta lisameetmeid nende meetmepaketi täiendamiseks, nt ettevõtluse alustamise toetused, värbamistoetused või stiimulid töötajate osalemiseks kindlatel koolituskursustel.

¹⁸ EGFi toetust Hispaania metallisektori koondatud töötajatele (EGF/2021/001 ES/Pais Vasco metal) rakendati osana laiemast abiprogrammist (AukerabeRRI), mis aitas ettevõtetel leida nende vajadustele vastavaid kvalifitseeritud töötajaid ja koondatud töötajatel leida uusi töökohti.

(2014.–2020. aasta EGF-i määruse kohaste juhtumite puhul kuus kuud¹⁹). Lisaks esitavad liikmesriigid teavet otsesuhtluses komisjoniga, nt koosolekutel ja konverentsidel, ning seoses hindamis- ja audititööga. Allpool on esitatud kokkuvõtte seitsme liikmesriigi 2023.–2024. aasta peamistest tulemustest ja andmetest.

¹⁹ Määrus (EL) nr 1309/2013.

Tabel 4. Toetust saanud isikute seisund tööturul (lõpparuanded laekusid 2023. ja 2024. aastal)

EGFi viide	EGF/2020/001	EGF/2020/002	EGF/2020/003	EGF/2020/005	EGF/2020/007	EGF/2021/001	EGF/2021/002	EGF/2021/003	EGF/2021/004	EGF/2021/005	EGF/2021/006	Kokku
Juhtum	Galicia shipbuilding ancillary sectors	Estonian tourism industry	GMH Guss	Swissport	Finnair	Pais Vasco metal	Air Italy	Porto Canale	Aragón automotive	Airbus	Cataluña automotive	11 lõpparuannet
Liikmesriik	ES	EE	DE	BE	FI	ES	IT	IT	ES	FR	ES	7 liikmesriigist
Sektor	Laevaehitus	Turism	Metallitootmine	Veondust abistavad tegevusalad	Õhustransport	Metalltoodete tootmine	Õhustransport	Laondus ja veondust abistavad tegevusalad	Mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	Transpordivahendite tootmine	Mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	
Taotluse kuupäev	13.05.2020	12.11.2020	15.12.2020	22.12.2020	30.12.2020	25.06.2021	15.07.2021	15.07.2021	26.07.2021	26.07.2021	23.09.2021	
Koondatud töötajate arv	960	10 080	585	1 468	508	491	611	190	1 052	508	705	17 158
Sihtrühma kuuluvad toetusesaajad	500	5 060	476	1 468	500	300	611	190	320	297	450	10 172
Meetmete alguskuupäev	30.11.2020	01.01.2021	01.04.2020	09.06.2020	21.10.2020	11.06.2021	04.11.2020	08.10.2020	01.06.2022	01.11.2020	06.09.2023	
Meetmete lõppkuupäev	13.08.2022	30.06.2023	18.08.2022	22.12.2022	30.12.2022	24.11.2023	25.10.2023	17.12.2023	17.12.2023	17.02.2024	08.03.2024	
Lõpparuande tähtaeg	13.02.2023	01.07.2023	15.06.2023	22.06.2023	30.06.2023	25.06.2024	17.07.2024	17.07.2024	17.07.2024	17.09.2024	09.10.2024	
Tegelik lõpparuande esitamise kuupäev	10.02.2023	05.06.2024	21.06.2023	19.06.2023	16.05.2023	21.06.2024	16.07.2024	16.07.2024	12.07.2024	16.10.2024	08.10.2024	
Juhtum lõpetati enne 31.12.2024	JAH	EI	EI	JAH	JAH	EI	EI	EI	EI	EI	EI	
LIIKMESRIIKIDE LÕPPARUANNETEL PÕHINEVAD TULEMUSED EGFI RAKENDUSPERIOODI LÕPUS												
Toetust saanud isikute arv	521	1 687	200	898	481	80	601	190	263	299	93	5 313
% sihtrühma kuuluvatest toetusesaajatest	104%	33%	42%	61%	96%	27%	98%	100%	82%	101%	21%	52%
EGFist toetust saanud isikute seisund tööturul *												
EGFi rakendusperioodi lõpus tööturule naasnud toetusesaajate arv	362	1 427	79	458	366	57	300	82	116	136	15	3 398
% toetust saanud isikutest kellest	69%	85%	40%	51%	76%	71%	50%	43%	44%	45%	16%	64%
sõltuvate toetusesaajate arv	350	1 351	78	445	363	56	288	82	116	25	14	3 168
füüsilisest isikust ettevõtjate arv	12	76	1	13	3	1	12	0	0	111	1	230
Hariduses/koolituses osalevate toetusesaajate arv	0	0	9	0	23	0	0	0	0	9	1	42
% toetust saanud isikutest	0%	0%	5%	0%	5%	0%	0%	0%	0%	3%	1%	1%
Töötute või mitteaktiivsete toetusesaajate arv – eri põhjused **	159	68	103	440	92	23	266	0	147	17	77	1 392
% toetust saanud isikutest	31%	4%	52%	49%	19%	29%	44%	0%	56%	6%	83%	26%
Toetusesaajate arv, kelle seisund tööturul ei ole teada	0	192	9	0	0	0	35	108	0	137	0	481
% toetust saanud isikutest	0%	11%	5%	0%	0%	0%	6%	57%	0%	46%	0%	9%
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

* Toetusesaajate seisund tööturul kajastab olukorda rakendusperioodi lõpul.

** Mitteaktiivne tähendab seda, et isik ei osale eri põhjustel (näiteks pensionile jäämise või surma tõttu) enam tööturul.

2.4.1. 2023. ja 2024. aastal esitatud tulemuste kokkuvõte

2023.–2024. aastal sai komisjon 11 lõpparuannet juhtumite kohta, mida rakendati 2020. aasta juunist kuni 2024. aasta märtsini. Neist viis aruannet puudutasid 2014.–2020. aasta EGF-i määruse kohaseid juhtumeid.

Lõpparuannete koondandmed näitavad, et toetusesaajate sooline jaotus on võrdlemisi tasakaalustatud (58 % mehi ja 42 % naisi), kuigi koondamised toimusid peamiselt sektorites, kus enamik töötajaid on meessoost. Seda aitab selgitada üks konkreetne turismivaldkonna töötajate juhtum Eestis, kus toetust saanud kolmest isikust kaks olid naised. Kuna selle juhtumi töötajad moodustasid kolmandiku toetust saanud töötajate koguarvust, tasakaalustas see juhtumeid, mille puhul toetusesaajatest 90 % või rohkem olid mehed.

54-aastaseid ja vanemaid toetusesaajaid (18 %) oli rohkem kui alla 30-aastaseid (13 %). Toetust saanud kolmanda taseme hariduse omandanud töötajaid (25 %) oli rohkem kui ainult alg- või põhiharidusega töötajaid (19 %).

Lõpparuannetest ilmses, et toetust saanud 5 313 töötajast 64 % leidsid EGF-i rakendusperioodi lõpuks uue töökoha. Ligikaudu 1 % toetusesaajatest alles õppis või osales koolitusel, 26 % olid töötud või eri põhjustel mitteaktiivsed ja ülejäänud 9 % tööalane seisund ei olnud teada.

Toetusesaajateni jõudmise määr (EGF-i toetust saanud isikute arv võrreldes algselt hinnatud toetusesaajate arvuga) oli keskmiselt 52 %, kuid see oli juhtumite puhul väga erinev. Viies juhtumis oli see määr ligikaudu 100 %, marginaal ± 4 protsendipunkti, ja ühes juhtumis üle 80 %. Madalaimad määrad olid aga 33 % ja 21 %. Iga juhtumi asjaolud on üsna spetsiifilised, mis muudab täpse hindamise keeruliseks. Ühes ja samas liikmesriigis (Hispaania) oli nii kõrgeim kui ka madalaim toetusesaajateni jõudmise määr.

Liikmesriikide lõpparuannetes kirjeldatakse, kuidas koondatud töötajate vajadustele kohandatud individuaalsete meetmete abil aidati neil leida uus töökoht. Aruannetes kinnitati ka seda, et EGF lisas väärtust meetmetele, mida liikmesriigid võtavad eesmärgiga aidata sihtrühma kuuluvatel toetusesaajatel leida uus töö ja ennast tööturul uuesti positsioneerida.

2.4.2. Toetusesaajate tööturule naasmise määr

Laekunud aruannete kohaselt oli meetmete lõppedes 3 398 osalenut tagasi tööl (64 %), neist 3 168 töölepinguga töötajana (93 %) ja 230 füüsilisest isikust ettevõtjana (7 %).

2014.–2020. aasta EGF-i määruse kohaselt peavad liikmesriigid esitama aruande toetusesaajate tööhõive olukorra kohta 18 kuud pärast rakendusperioodi lõppu. Eestilt,

Belgialt, Saksamaalt ja Hispaaniaalt saadud andmete kohaselt on üle 80 % toetusesaajatest leidnud uue töö ja neil on stabiilne töökoht (üks aruanne on veel esitamata).

Eestis oli sekkumisperioodi lõpus 85 % toetusesaajatest leidnud töö, kusjuures tööturule naasmise määr oli sama nii naiste kui ka meeste puhul; 18 kuud hiljem oli määr tõusnud ühe protsendipunkti võrra 86 %ni. Belgias suurenes tööturule naasmise määr 31 protsendipunkti võrra 82 %ni, Hispaanias 11 protsendipunkti võrra 80 %ni ja Saksamaal seitsme protsendipunkti võrra 47 %ni.

2021.–2027. aasta EGF-i määruse kohaselt on toetusesaajate tööhõive olukorda käsitleva aruandluse tähtaeg kuus kuud pärast rakendusperioodi lõppu. Mitu liikmesriiki ei ole aga saanud ühise fondihaldussüsteemi (edaspidi „SFC“) aruandlusmooduli tehnilise probleemi tõttu aruannet esitada, mis tähendab, et andmed on kättesaadavad ainult juhtumi EGF/2021/004 ES/Aragón automotive kohta.

Kõnealuses juhtumis suurenes tööturule naasmise määr kuue kuu pärast 44 %-lt (116 inimest) 70 %ni (185 inimest). Sekkumise lõpus oli naiste tööturule naasmise määr (40 %) kaheksa protsendipunkti madalam kui meestel (48 %), kuid kuue kuu pärast oli see mõlema soo puhul 70 %.

Arvud ei kajasta tegelikku tööturule naasmise määra, sest andmed ei ole täielikud ning rakendusperioodi lõpu ja andmete kogumise aja vahele jäävate kuude arv varieerub. Seepärast on need esitatud tabelis 5 üksnes näitlikustava teabena.

Tabel 5. Tööalane seisund mitu kuud pärast rakendusperioodi lõppu

Liikmesriik	ES		EE		DE		BE		ES	
Sektor	Laevaehitus		Turism		Metallitootmine		Veondust abistavad tegevusalad		Mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	
Taotluse kuupäev	13.05.2020		12.11.2020		15.12.2020		22.12.2020		26.07.2021	
Koondatud töötajate arv	960		10 080		585		1 468		1 052	
Sihtrühma kuuluvad toetusesaajad	500		5 060		476		1 468		320	
Meetmete alguskuupäev	30.11.2020		01.01.2021		01.04.2020		09.06.2020		01.06.2022	
Meetmete lõppkuupäev	13.08.2022		30.06.2023		18.08.2022		22.12.2022		17.12.2023	
Lõpparuande tähtaeg	13.02.2023		01.07.2023		15.06.2023		22.06.2023		17.07.2024	
Tegelik lõpparuande esitamise kuupäev	10.02.2023		05.06.2024		21.06.2023		19.06.2023		12.07.2024	
Kas toetuse andmine lõpetati enne 31.12.2024?	JAH		EI		EI		JAH		EI	
LIIKMESRIIKIDE LÕPPARUANNETEL PÕHINEVAD TULEMUSED EGF RAKENDUSPERIOODI LÕPUS										
Toetust saanud isikute arv	521		1 687		200		898		263	
% sihtrühma kuuluvatest toetusesaajatest	104%		33%		42%		61%		82%	
Toetust saanud isikute seisund tööturul	Rakendamise lõpp	Rakendamise lõpp + 18 kuud	Rakendamise lõpp	Rakendamise lõpp + 18 kuud	Rakendamise lõpp	Rakendamise lõpp + 18 kuud	Rakendamise lõpp	Rakendamise lõpp + 18 kuud	Rakendamise lõpp	Rakendamise lõpp + 6 kuud
	362	419	1 427	1 444	79	94	458	734	116	185
% toetust saanud isikutest kellest	69%	80%	85%	86%	40%	47%	51%	82%	44%	70%
sõltuvate toetusesaajate arv	350	402	1 351	1 372	78	Puudub	445	715	116	184
füüsilisest isikust ettevõtjate arv	12	17	76	77	1	Puudub	13	19	0	1
Hariduses/koolituses osalevate toetusesaajate arv	0	0	0	0	9	7	0	0	0	0
% toetust saanud isikutest	0%	0%	0%	0%	5%	4%	0%	0%	0%	0%
Töötute või mitteaktiivsete toetusesaajate arv – eri põhjused *	159	102	68	34	103	95	440	136	147	78
% toetust saanud isikutest	31%	20%	4%	2%	52%	48%	49%	15%	56%	30%
Toetusesaajate arv, kelle seisund tööturul ei ole teada	0	0	192	204	9	4	0	28	0	0
% toetust saanud isikutest	0%	0%	11%	12%	5%	2%	0%	3%	0%	0%
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

2.4.3. Toetusesaajate küsitlus

2021. aastal kehtestati uus nõue, et hindamise eesmärgil tuleb küsitleda iga EGF-i juhtumi toetusesaajaid. Küsitlusvormi töötas välja komisjon tihedas koostöös liikmesriikidega ja see on tõlgitud kõikidesse ELi ametlikesse keeltesse. Küsitlus viiakse läbi kuuendal kuul pärast rakendusperioodi lõppu ja osalejatel on sellele juurdepääs EU Survey veebisaidil vähemalt nelja nädala jooksul.

Iga EGF-i juhtumi toetusesaajate küsitlus tagab kvalitatiivsema lähenemisviisi, et hinnata fondi tulemuslikkust ja selle **pikaajalist mõju toetusesaajate üldisele tööalasele konkurentsivõimele** seoses uute oskuste ja kvalifikatsioonide omandamisega, enesekindluse ja enesehinnangu tõstmisega jms.

Allpool on esitatud küsitlusele saadud vastuste kokkuvõtte.

* Mitteaaktiivne tähendab seda, et isik ei osale eri põhjustel (näiteks pensionile jäämise tõttu) enam tööturul.

- Üle poole vastanutest ütles, et on omandanud uusi oskusi või kvalifikatsioone. Iga kolmas omandas digikvalifikatsiooni ja iga neljas keskkonnaalaseid/roheoskusi.
- 48 % vastanutest olid enesekindlamad ja ligikaudu 46 % neist, kes ei olnud uut töökohta leidnud, tundsid, et nad olid pärast EGFi kaasrahastatud meetmetes osalemist **parema kvalifikatsiooniga**.
- Ligikaudu 47 % vastanutest asusid uuesti tööle, 38 % neist palgatöötajatena ja ligikaudu 9 % füüsilisest isikust ettevõtjatena.
- Mis puudutab **uute töökohtade kvaliteeti**, siis enamikul palgatööle naasnud vastanutest oli **täistööajaga töö (89 %) ja kolmest töötajast kahel tähtajatu tööleping**. Enamiku vastanute töötingimused olid eelmise töökohaga võrreldavad või paremad (56 %), samas kui iga neljas oli halvemas olukorras. Palk oli eelmise töökoha palgaga võrreldav või sellest parem 46 %-l vastanutest ja halvem 41 %-l vastanutest. Kolm töötajat neljast ütlesid, et peavad tegema vähem või sama palju tasustamata ületunde kui varem.
- Füüsilisest isikust ettevõtjana tööle naasnud vastanute puhul töötasid neljast kolm täistööajaga. Peaaegu **pooled füüsilisest isikust ettevõtjate loodud ettevõtetest olid tegutsenud kaks aastat või kauem** ja iga kolmas 12–24 kuud. Üks viiest ettevõttest võttis peale omaniku tööle ka teisi töötajaid.
- Erinevalt palgalistest töötajatest oli enamikul füüsilisest isikust ettevõtjatel (78 %) väiksem sissetulek kui eelmisel töökohal ja ainult 11 % teatasid paremast töötasust. Samas rohkem kui **poolte väiksema sissetulekuga füüsilisest isikust ettevõtjate töötingimused paranesid**.
- Pooled vastanud palgalised töötajad ütlesid, et EGFist kaasrahastatud toetusmeetmed aitasid neil leida oma praeguse töökoha, ülejäänud poolte puhul see aga nii ei olnud. 71 % vastanud füüsilisest isikust ettevõtjatest ütlesid, et saadud toetus aitas neil hakata iseenda tööandjaks.

2.5. Rahaliste vahendite kasutamine

2.5.1. EGFi toetused

Vastavalt nõukogu määruse (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027)²⁰ artiklile 8 on EGF temaatiline erivahend. Algselt kehtestati aastateks 2021–2027 kuni 186 miljoni euro suurune aastane ülemmäär (2018. aasta

²⁰ Nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 11).

hindades), kuid 2024. aastal vähendati aastateks 2024–2027 aastast ülemmäära 30 miljoni euronit (2018. aasta hindades), et võtta arvesse rahastamisvajadusi teistes valdkondades, nagu toetus Ukrainale, geopoliitilised pinged, looduskatastroofid jms.

EGFi toetus makstakse liikmesriigile välja ühes osas 100 % eelmaksena. Makse tuleb teha 15 tööpäeva jooksul arvestatuna kuupäevast, mil komisjoni teavitati eelarvevahendite ümberpaigutamise heakskiitmisest Euroopa Parlamendis ja nõukogus.

Aastatel 2023–2024 kiitsid eelarvepädevad institutsioonid heaks kaheksa juhtumi rahastamise kogusummas 16 445 516 eurot. Individuaalsete teenuste²¹ hinnanguline kogumaksumus hõlmas kulusid, mis kavatseti jaotada järgmiselt: 55 % tööalasele nõustamisele, 19 % koolitusele, 19 % toetustele ja stiimulitele ning 7 % ettevõtluse edendamisele.

2.5.2. Tehniline abi

Vastavalt määruse (EL) 2021/691 artikli 11 lõikele 1 ja komisjoni algatusel võib kuni 0,5 % fondi iga-aastasest ülemmäärast kasutada tehnilise abi kulude katteks. Seda summat tuleb kasutada selleks, et rahastada tegevusi, mis on vajalikud EGF-i rakendamiseks, sh ettevalmistus, järelevalve ja andmekogumine, teadmistebaasi loomine, haldus- ja tehniline tugi, teavitamine ning audititöö, kontrollimine ja hindamine. Eelarvepädevad institutsioonid tegid 2023. aastaks kättesaadavaks 190 000 eurot, mis moodustab 0,09 % fondi iga-aastasest ülemmäärast, võrreldes 165 000 euroga ehk 0,08 %ga fondi iga-aastasest ülemmäärast 2024. aastal²².

²¹ EGF-i määruse artikli 7 lõike 2 punktide a ja b kohased meetmed.

²² 2024. aastal vähendati EGF-i iga-aastasest ülemmäära 186 miljonilt eurolt (2018. aasta hindades) 30 miljoni euronit (2018. aasta hindades).

Tabel 6.1. Tehnilise abi kulud 2023. aastal

Kirjeldus	Eelarvelised kogukulud	Tegelikud kulukohustused	Märkused
Haldustugi	90 000 eurot	38 480,47 eurot	Need hõlmavad järgmisi kulutusi: a) kontaktisikute kohtumine 2023. aasta oktoobris Brüsselis, millele järgnes külastus Charlerois's asuvasse EGFist toetatavasse ümberpaigutamistalitusse, ning b) teavitamine: EGF-i nähtavus internetis ja EGF-i veebisaidi haldamine.
Tehniline tugi	100 000 eurot	99 591,70 eurot	EGFi moodulite haldamine süsteemis SFC2014 ning ajakohastamine ja edasiarendamine süsteemis SFC2021 ²³
Kogukulud	190 000 eurot	138 072,17 eurot	

Tabel 6.2. Tehnilise abi kulud 2024. aastal

Kirjeldus	Eelarvelised kogukulud	Tegelikud kulukohustused	Märkused
Haldustugi	75 000 eurot	59 480,20 eurot	Need hõlmavad järgmisi kulutusi: a) kontaktisikute kohtumine 2024. aasta novembris Düsseldorfis, millele järgnes külastus Valloureci valdustesse, mille koondatud töötajad said EGFist toetust üleminekut soodustava ettevõtte kaudu; b) teavitamine: EGF-i nähtavus internetis ja EGF-i veebisaidi haldamine.
Tehniline tugi	90 000 eurot	99 973,07 eurot	EGFi moodulite haldamine süsteemis SFC2014 ning ajakohastamine ja edasiarendamine süsteemis SFC2021 (lõpparuande moodul). 10 000 eurot paigutati haldustoetuse alt tehnilise toetuse alla.
Kogukulud	165 000 eurot	159 453,27 eurot	

2.5.3. Teatatud rikkumised

2023. ja 2024. aastal ei teatatud komisjonile määruse (EL) nr 1309/2013 ega määruse (EL) 2021/691 alusel ühestki rikkumisest.

2.5.4. EGF-i rahaliste toetuste väljamaksmise lõpetamine

EGFi juhtum loetakse lõpetatuks, kui komisjonile on edastatud kogu ettenähtud teavet sisaldav lõpparuanne, kõik väljamaksmata toetused on tagasi makstud ning liikmesriigil või

²³ Ühine fondihaldussüsteem (SFC) on elektrooniline andmevahetussüsteem.

komisjonil ei ole vaja võtta edasisi meetmeid. Siiski kohaldatakse jätkuvalt kohustust säilitada kõiki tõendavaid dokumente kolm aastat ning teha need nõudmise korral komisjonile ja kontrollikojale kättesaadavaks (määruse (EL) nr 1309/2013 artikli 21 lõige 5).

Tabel 7. 2023. ja 2024. aastal lõpetatud juhtumid

EGFi viide	EGF/2016/002	EGF/2017/007	EGF/2020/001	EGF/2020/005	EGF/2020/007	KOKKU
Juhtum	Ericsson	Ericsson	Galicia Shipbuilding ancillary sectors	Swissport	Finnair	2023. ja 2024. aastal lõpetati viis juhtumit
Liikmesriik	SE	SE	ES	BE	FI	4 liikmesriiki
Sektor (lühinimetus)	Arvutid, elektroonika- ja optikaseadmed	Arvutid, elektroonika- ja optikaseadmed	Laevaehituse kõrvalsektorid	Veondust abistavad tegevusalad	Õhustransport	
Taotluse kuupäev	31/03/2016	09/08/2017	13/05/2020	22/12/2020	30/12/2020	
Koondatud töötajate arv	1,556	2,388	960	1,468	508	8,731
Sihtrühma kuuluvate isikute arv (sh NEET-noored)	918	900	500	1,468	500	5,487
Kogueelarve (eurodes)	6,596,531	3,550,667	3,424,000	6,198,708	2,929,600	31,064,870
EGFi toetus	3,957,918	2,130,400	2,054,400	3,719,224	1,752,360	18,633,520
EGFi toetus (% kogueelarvest)	60%	60%	60%	60%	60%	
Lõpparuande tähtaeg	31/03/2016	09/02/2020	13/02/2023	22/06/2023	30/06/2023	
Tegelik lõpparuande esitamise kuupäev	26/09/2018	06/02/2020	10/02/2023	19/06/2023	16/05/2023	
Lõpetamise kuupäev	26/05/2023	26/05/2023	16/10/2023	31/05/2024	19/10/2023	
Toetust saanud isikute arv (töötajad ja NEET-noored)	224	80	521	898	481	2,204
% sihtrühma kuuluvatest isikutest	24%	9%	104%	61%	96%	40%
Tegelik eelarve või kasutatud eelarve (kõik summad eurodes)						
Rahastamiskõlblikud kogukulud (riigid ja EGF)	1,556,565.00	483,488.00	2,129,276.35	1,892,828.00	1,351,873.49	7,414,030.84
EGF osa tegelikes rahastamiskõlblikes kogukuludes	933,939.00	290,092.80	1,277,565.81	1,135,696.80	811,124.09	4,448,418.50
EGFi rahastamise kasutamise määr	23.60%	13.62%	62.19%	30.54%	46.29%	24%
Komisjonile tagastatud EGFi rahastamine (kasutamata vahendid)	3,023,979.00	1,840,307.20	776,834.19	2,583,527.20	941,235.91	14,185,101.50
Tagastamise määr	76.40%	86.38%	37.81%	69.46%	53.71%	76%

2023. ja 2024. aastal lõpetati toetuse andmine seoses aastatel 2016–2020 rakendatud viie juhtumiga. Keskmise kasutusmäär oli 24 %, kusjuures kõige madalam kasutusmäär oli 13,62 % ja kõige kõrgem 62,16 %. Liikmesriigid ei kasuta kõiki eraldatud toetussummasid ära mitmel põhjusel. Kuigi neil soovitatakse esitada individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi kohta realistlik eelarveprognoos, ei ole täpne kavandamine taotluste esitamise etapis alati võimalik. Samuti kipuvad liikmesriigid eelarvet üle hindama ja lisama oma esialgsesse arvestusse suure kindlusvaru, et vähendada ülekulude riski või seetõttu, et nende

rakendamisel on palju teadmata aspekte (näiteks võimalike toetusesaajate profiilid ja vajadused).

EGFi rahalise toetuse kasutamise määr on tihedalt seotud toetusesaajateni jõudmise määra ja toetusesaajate tehtavate valikutega. Kavandatud meetmetes osaleda soovivate töötajate arv võib kavandamisetapis olla ülehinnatud. Oodatust väiksem osalemine võib tuleneda kas paranenud olukorrast tööturul või ettenägematutest isiklikest asjaoludest, näiteks sellest, et töötajad leiavad ise uue töökoha, neil puudub motivatsioon või nad otsustavad minna ennetähtaegselt pensionile. Samuti võivad mõned töötajad kulukamate pikaajaliste meetmete asemel valida lühiajalised ja seega odavamad meetmed eesmärgiga kiiresti tööle naasta.

Muude rahaliste vahendite vähesema kasutamise põhjuste hulka kuuluvad viivitused meetmete rakendamisega alustamisel, rakendamise jaoks vajaliku personali puudus, summade eri eelarvepunktide vahel ümber paigutamise võimaluse ebapiisav kasutamine või liikmesriigi tasandil eeldatust suuremate rahaliste vahendite kättesaadavus.

Komisjon nõustab liikmesriike taotluste esitamise etapist alates, et aidata rahalisi vahendeid optimaalselt hallata, mis peaks parandama kasutusmäära. Liikmesriikide kogemuste suurenedes peaks meetmete eelarvestamine ja töötajate osalemise 24-kuulised prognoosid paranema. Komisjoni arvates on paranenud ka eri kooskõlastamis- ja rakendamisorganite töö ning liikmesriikide ja piirkondliku/kohaliku tasandi vahelise teabevahetuse kvaliteet.

2.6. Komisjoni võetud tehnilise abi meetmed

2.6.1. Teavitamine ja avalikustamine – veebisait

Määruse (EL) 2021/691 artikli 12 lõike 2 kohaselt peab komisjon looma veebisaidi, mis on kättesaadav kõigis ELi keeltes, seda haldama ja regulaarselt ajakohastama.

Aastatel 2023–2024 hoidis komisjon EGFi veebisaiti²⁴ olulise teabega ajakohasena. Veebisaidil on esitatud juhised taotluste esitamiseks, teave heakskiidetud ja tagasilükatud taotluste kohta ning peamised faktid ja arvandmed varasemate taotluste kohta. Kasutajatele on kättesaadavaks tehtud ka EGFi kontaktisikute andmed liikmesriikides ning lingid komisjoni ja liikmesriikide väljaannetele, uudistele ja nende korraldatud EGFi-teemalistele üritustele.

2.6.2. Kohtumised riigi ametiasutuste ja EGFi sidusrühmadega

Korraldatud kohtumistel arutati menetletavaid juhtumeid ja kavandatavaid EGFi taotlusi, 2021.–2027. aasta EGFi määruse uusi elemente, EGFi juhtumitega seotud parimate tavade

²⁴ www.ec.europa.eu/egf

jagamist ja muid asjakohaseid küsimusi. Toimus kaks EGF-i kontaktisikute²⁵ kohtumist (29. ja 30. kohtumine), üks 2023. aasta oktoobris Brüsselis ja teine 2024. aasta novembris Düsseldorfis, millele järgnes juhtumi õppekülastus. 2023. aastal külastati Charlerois'd (Belgia), kus EGF-i kaasrahastatud ümberpaigutamistalitus oli toetanud Logistics Nivelles'i ja Makro töötajaid. 2024. aastal said EGF-i kontaktisikud Düsseldorfis Valloureci valdustesse tehtud külastuse käigus teada, kuidas üleminekut soodustav ettevõtte aitas endistel Valloureci töötajatel leida uusi töökohti.

2.6.3. Elektrooniline andmevahetussüsteem (SFC2021)

Süsteemi SFC2021 EGF-i liidest arendati edasi. Eelkõige viidi lõpparuande moodul kooskõlla 2021.–2027. aasta EGF-i määruse nõuetega.

2.6.4. EGF-i 2021.–2027. aasta tegevuse komisjonipoolne vahehindamine

Komisjon tegi kooskõlas EGF-i määruse artikliga 22 vahehindamise, et hinnata, kuidas ja millisel määral saavutas EGF analüüsiperioodil (2021–2024) oma eesmärgid. Hindamise käigus vaadeldi EGF-i tulemuslikkust, tõhusust, sidusust, asjakohasust ja EL-i lisaväärtust ning keskenduti eelkõige alates 2021. aastast tehtud olulistele muudatustele²⁶. Kuigi taotlusprotsessi ja -menetlusi on lihtsustatud, kasutati fondi endiselt vähe tugevate tööturgude, alternatiivsete rahastamisallikate (nt ESF+, õiglase ülemineku fond (JTF)), pikkade menetluste ja halduskeerukuse tõttu. Vahehindamise käigus vaadeldi 18 EGF-i taotlust,²⁷ mis saadi seitsmelt liikmesriigilt aastatel 2021–2024 (peamiselt autotööstuses, transpordis ja kaubanduses), ning seitset lõpparuannet, mis saadi 2024. aasta viimases kvartalis.

Tulemuslikkuse seisukohast anti EGF-i koondatud töötajatele, eelkõige haavatavatele rühmadele nende vajadustele kohandatud individuaalset toetust. Lõplikud tulemused ei ole veel teada, kuid esialgsete andmete kohaselt on tööturule naasmise määr ligikaudu 50 %, mis on veidi madalam kui varasematel perioodidel. EGF-i meetmetes osalemisel on lisaks töötajate tööturule naasmisele olnud **pikaajaline mõju toetusesaajate üldisele tööalasele konkurentsivõimele**, sest nad on omandanud uusi oskusi ja kvalifikatsioone, sealhulgas digioskusi ja keskkonnaalaseid/roheoskusi, nende enesehinnang on tõusnud, nad tunnevad, et on tööks paremini kvalifitseeritud ja motiveeritud ületama soostereotüüpe töökoha valimisel ning tänu EGF-i meetmetes osalemisele on laienenud nende suhtlusringkond.

²⁵ EGF-i kontaktisikud on rühm eksperte. Selle eksperdirühma liikmete ametissenimetamisega tegelevad EGF-i eest vastutavad liikmesriikide ametiasutused.

²⁶ [Määrus \(EL\) 2021/691, ELT L 153, 3.5.2021, lk 48–70.](#)

²⁷ Lisatud on aastatel 2022–2024 saadud 11 taotlust, kuid ilma tulemuste analüüsita, mis tehakse kättesaadavaks ajavahemikus 2025–2027.

Tõhusust näitab see, et menetlused on muutunud kiiremaks ja lihtsamaks nii riigi kui ka ELi tasandil. Ometi peetakse ELi heakskiitmismenetlust (5,5 kuud)²⁸ ikkagi liiga pikaks. Keskmine vahendite kasutusmäär oli 63 % ehk parem kui eelmistel perioodidel. Suuri kattuvusi muude ELi või liikmesriikide fondidega ei esinenud. Suur vastastikune täiendavus on olemas ESF+iga, kuigi mõned liikmesriigid eelistavad kasutada paindlikumaid vahendeid.

Lisaväärtuse seisukohast läheb EGF-i toetus riikide süsteemide toetusest kaugemale, eelkõige abi osatähtsuse ja toetusesaajate vajadustele kohandatud teenuste osas. Ligikaudu **70 %** konsulteeritud sidusrühmadest kinnitas EGF-i lisaväärtust küsitluses²⁹.

²⁸ Taotluse esitamise kuupäevast kuni maksekuupäevani.

²⁹ Kirjalikud küsitlused, mis korraldati 2024. aasta oktoobrist detsembrini kõigi liikmesriikide sidusrühmade hulgas.